

Odsukavanje i premještanje ženke dobrog dupina (*Tursiops truncatus*) iz rijeke Krke u more

**T. Gomerčić¹, M. Đuras Gomerčić², H. Gomerčić², H. Lucić²,
D. Škrčić², S. Ćurković², S. Vuković²**

¹Zavod za biologiju, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Heinzelova 55, 10000 Zagreb

²Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju, Veterinarski fakultet Sveučilišta u
Zagrebu, Heinzelova 55, 10000 Zagreb

Sažetak

U svibnju 2007. godine prvi puta je u hrvatskome dijelu Jadranskoga mora izvedeno hvatanja živog dobrog dupina (*Tursiops truncatus*) iz rijeke i njegovo prebacivanje u otvoreno more zbog ugroženosti od nasukavanja. Prebacivanje su organizirali, nadzirali i izveli istraživači morskih sisavaca s Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uz pomoć lokalnog stanovništva. Dana 6. svibnja 2007. godine iz Centra za zaštitu i spašavanje iz Šibenika dojavljeno je da u lučici Srma (N43°44'41''; E15°48'15,7') južno od Vodica pliva dupin, koji se vrti u krugu, udara u obalu i čudno se ponaša. Sljedeći dan dupin je primijećen u luci Zaton (N43°47'02''; E15°49'37,6''), udaljenoj 8 nm od Srime, gdje se zadržavao neposredno uz obalu plivajući među privezanim brodicama. Isti dan u Zaton su stigli istraživači dupina s Veterinarskog fakulteta te višesatnim promatranjem životinje s obale zaključili da se s obzirom na trajanje i način izrona i urona dupin ponaša u skladu s osobinama samotnih jedinki ove vrste. Dupin je fotografiran radi kasnije moguće fotoidentifikacije. Ujedno je zaključeno da nije potrebna nikakva intervencija u smislu istjerivanja ili hvatanja i prebacivanja životinje iz ovog područja. No, dana 14. svibnja 2007. ponovno je zatraženo mišljenje istraživača s Veterinarskog fakulteta zbog učestalog nasukavanja dupina u uvali Rokovača koja se nalazi unutar marine Skradin. Prema izjavi dojavljivača dupin izlazi iz te uvale i pliva sve do posljednjeg slapa Krke, no ponovno se vraća u uvalu Rokovaču, gdje se nasukava. Lokalni ribari su mu nekoliko puta pomogli da se odsuče. Isti dan istraživači Veterinarskog fakulteta locirali su životinju, te utvrdili njeno nasukavanje u muljevitom plićaku. Uz pomoć fotografija iz Zatonu zaključeno je da se radi o istom dupinu. Dupin je bio dosta izgreden od nasukavanja i dobrog gojnog stanja. S obzirom da je nasukavanje u plićacima, osobito pješčanim i muljevitim, jedna o tehnika lova dobrog dupina zaključeno je da je njegovo ponašanje i dalje unutar fizioloških granica. No, s obzirom na ozljede stečene nasukavanjem, pogodni zemljopisni položaj dupina, te tehničku spremnost ljudi zaključeno je da se dupina pokuša uhvatiti i prebaciti u otvoreno more. Dana 15. svibnja 2007. dupin je obuhvaćen ribarskom mrežom i dignut na

brod jednog ronilačkog centra. Tijekom prijevoza prema otoku Zlarinu dupin je pregledan i uzet je uzorak kože za genetsku analizu. Zbog ozljeda stečenih nasukavanjem, na tri mjesta uz leđnu peraju intramuskularno je aplicirano po 4 ml antibiotika (Tardomyocel, Bayer). Utvrđeno je da se radi o ženki ukupne tjelesne duljine 299 cm. S obzirom na istrošenost zuba zaključeno je da se radi o starijoj životinji. Tijekom čitavog prijevoza brodom, dupin je polijeivan vodom a bio je djelom i zamotan u krpe zbog sprječavanja sušenja kože i hlađenja. Dupin je pušten u more sa sjeverne strane otoka Zlarina ispred rta Marin (pozicija N43°42'12";E15°48'50"). Prve 2-3 minute dupin se čudno ponašao, a zatim je normalno počeo plivati i roniti. Isti dan poslijepodne javljeno je da je ušao u luku Vodica gdje se zadržavao. Dane su upute da ga se ne uznemirava. Sutradan a niti narednih dana dupin više nije viđen. S obzirom na pohranjene fotografije i uzorak tkiva nadamo se da će dupin biti ponovno prepoznat u sklopu naših daljnjih istraživanja i time doprinijeti spoznajama o zemljopisnoj i vremenskoj rasprostranjenosti dobrih dupina u Jadranskom moru.

Ključne riječi: dobri dupin, *Tursiops truncatus*, odsukavanje

*Kontakt autor:

mr. sc. Tomislav Gomerčić, e-mail: tomislav.gomercic@vef.hr

VETERINARSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ORGANIZACIJSKI ODBOR

*Predsjednik - Dean Konjević
Dopredsjednica - Željka Cvrtila*

Članovi:

*Marija Lipar, Nino Mačešić, Nadica Malter-Strmečki,
Tomislav Mašek, Vesna Matijatko, Krešimir Severin,
Ivana Stolić, Igor Štoković*

ZNANSTVENI ODBOR

*Josip Madić, Ivica Valpotić, Ljiljana Bedrica, Suzana Milinković-Tur,
Dražen Matičić, Alen Slavica, Iva Getz*

Izdavač: Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Tisak: Novel centar, d.o.o.

Realizacija: Zadružna štampa d.d.

Urednici: Željka Cvrtila i Dean Konjević

Oblikovanje omota: Krešimir Severin

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 648246.

Sažetci tiskani u zborniku nisu recenzirani ni lektorirani